

Model psychických porúch

Antónia Kotianová

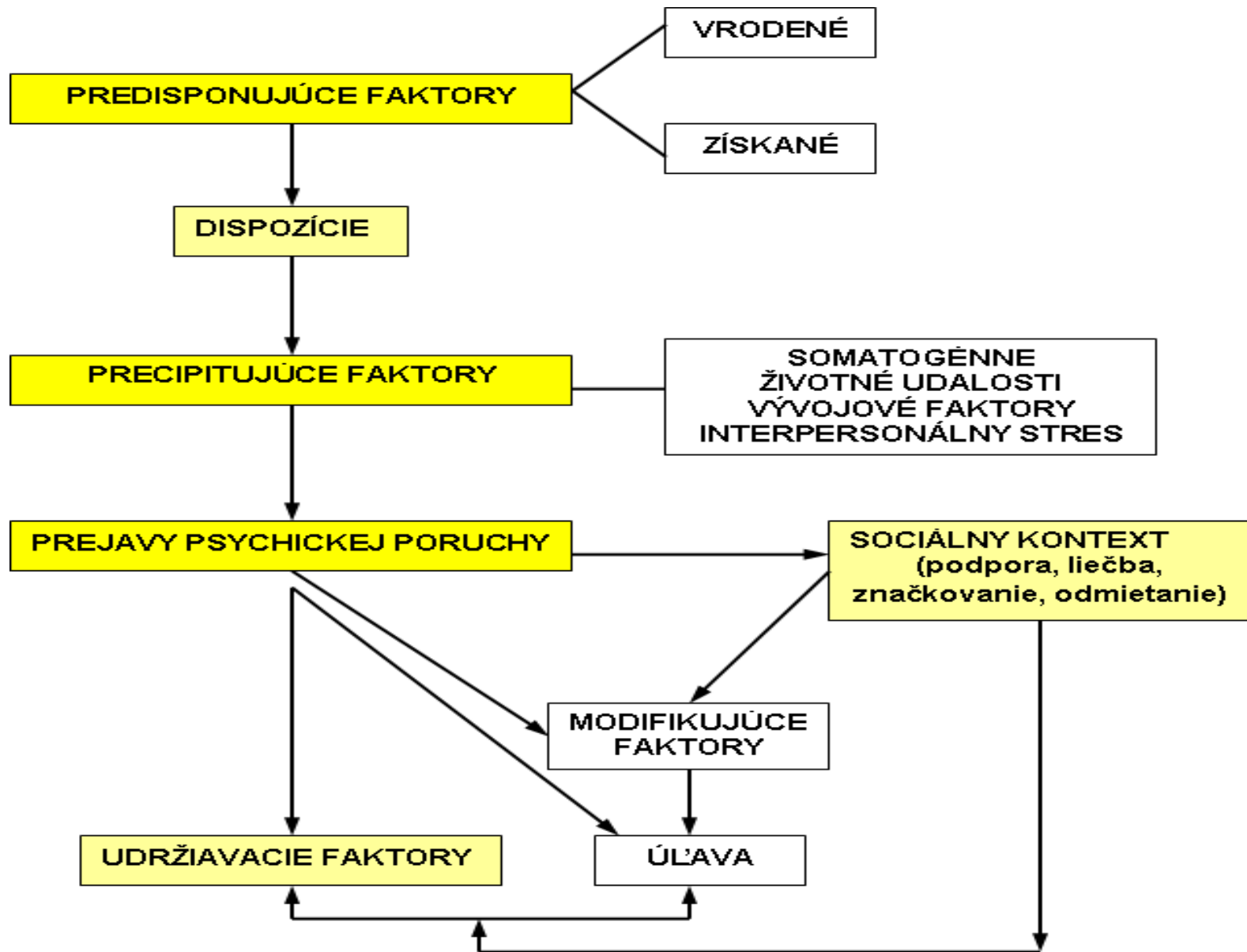
Miloš Šlepecký

Konceptualizácia

- Konceptualizácia prípadu je zručnosť , ktorej základ vzniká na základe štúdia teórie ale rozvoj je možný iba pomocou praktickú skúsenosť práce s klientmi , ktorú najvýznamnejšie rozvíja systematická supervízia

- Znamená ako porozumieť aktuálnu situáciu v intenciách spúšťačov, myšlienok, emócií, telesných reakcií, správanie a dôsledkov, vrátane udržiavacích a modifikujúcich faktorov (aktuálne prierezový model) tak porozumenie vzniku jadrových schém a podmienených presvedčenie klienta (vývojový model) , ktoré vyrastajú z jeho životného príbehu (Persons 2008). Táto schémy potom vedú k vytváraniu jeho kompenzačných a vyhýbavých stratégií v správaní klienta k sebe i druhým, vrátane terapeuta a majú vplyv na symptomatickú správanie, zvládanie životných situácií a rozvíjanie klientových vzťahov

Model psychických porúch

Dôležité faktory pri rozvoji a udržiavaní príznakov u pacientky s PTSP I.

FAKTORY	DELENIE FAKTOROV		PRÍKLAD PACIENTKY S PTSP
Predisponujúce faktory	Vrodené	Rodinná záťaž, infekcie a stres matky v dobe tehotenstva (temperament)	Matka aj teta liečené pre depresívnu poruchu V priebehu tehotenstva silný stres matky - umieralo jej staršie dieťa
	Získané	Naučené postoje k sebe i druhým a životu vôbec (kognitívne schémy jadrové aj odvodené vedúce k určitým stratégiám v myslení a správaní – tvoria spolu charakter)	Prílišná starostlivosť a znevažovanie schopností v detskom veku Jadrová schéma –som neschopná Ovodené presvedčenie Bez pomoci druhých som stratená , musím sa vo všetko zapáčiť, inak ma opustia Som obeťou vonkajších udalostí Správanie - závislé

FAKTORY	DELENIE FAKTOROV		PRÍKLAD PACIENTKY S PTSP
Precipitujúce faktory	Somatogénne	Telesné choroby Hormonálne zmeny, Zranenia a pod.	Stav rekonvalescencie po komplikovanej mononukleóze
	Životné udalosti	Významné udalosti v živote, vyvolávajúce stres a nútiace k zmenách rolí a postojov	Prepadnutie a znásilnenie tromi opitými útočníkmi
	Vývojové nároky	Nové požiadavky životných období nútiace k novým stratégiám adaptácie	V období zatiaľ neúspešného hľadania partnera a adaptácia na prechod zo strednej školy do zamestnania
	Interpersonálny stres	Konflikty a napätia vo vzťahoch	Konflikty s matkou – bolestné separačné tendencie pri závislosti na nej, obavy z nových vzťahov v práci – ako sa zaradí a ako bude prijatá

FAKTORY	DELENIE FAKTOROV		PRÍKLAD PACIENTKY S PTSP
Prejavy psychickej poruchy	Kognície	Výber a spracovanie vonkajších a vnútorných udalostí v myšlienkach, predstavách	Automatický výber ohrozujúcich informácií (vníma viac mužov na ulici aj v práci a ich pohyby). Reminiscencie na udalosť a spomienkové záblesky Sebaobviňovanie. Negatívne očakávanie do budúcnosti.
	Emócie	Primárne a sekundárne emócie	Podráždenosť, úzkosť, bezmocnosť, otupenie pozitívnych emócií, depersonalizácia
	Telesné reakcie	Nervovosvalové a vegetatívne vyjadrenie emocionálnych stavov a vyladenia	Zvýšené telesné napätie, búšenie srdca, hyperventilácia, tlaky v žalúdku, bolesti v bruchu, gynekologický výtok
	Správanie	Performačné, zabezpečovacie, vyhýbavé, interpersonálne	Často reaguje zlostne alebo plače, vyhýba sa chodeniu na ulicu večer, vyhýba sa mužom, prudké hádky s matkou, postupná izolácia aj od priateľov, izolácia v práci
	Modifikujúce faktory	Intrapsychické, interpersonálne	Zlepšenie pri úspechu v práci, pochvala, keď jej zavolá priateľka, zhoršenie pri núde a napätí v práci, po výčitkách matky, okolo menštruácie

FAKTORY	DELENIE FAKTOROV		PRÍKLAD PACIENTKY S PTSP
Udržiavacie faktory	Kognície	Spracovanie prejavov psychickej poruchy a reakcie okolia v myšlienkach, predstavách, metakognície	Automatický výber ohrozujúcich informácií Sebaznačkovanie a sebaobviňovanie. Snaha blokovat' traumatické kognície. Metakognície: Nesmiem na to myslieť, pretože to nevydržím
	Emócie	Emocionálne reakcie na prejavy psychickej poruchy	Dlhodobá dysfória a pocity bezmocnosti
	Telesné reakcie	Dlhodobé telesné reakcie	Zvýšené telesné napätie a vegetatívne prejavy
	Správanie	Performačné, zabezpečovacie, vyhýbavé, interpersonálne	Dlhodobé vyhýbanie sa mužom, bližším kontaktom v práci, príjemným aktivitám, prepracovanie traumatickej udalosti, dlhodobé hádky s matkou
	Interpersonálne vplyvy	Správanie okolia k pacientovi	Matka ju odsudzuje za to, čo sa jej stalo. Spolupracovníci nevedia, ako s ňou hovoriť a správajú sa strojene alebo sa jej vyhnujú. Priateľky sa jej vyhýbajú. Žiadny princ, ktorý by jemne prekonal všetky nástrahy, sa neobjavil.